Lieta Nr.C10109115
Lietas arhīva Nr.C 0406-16/05

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2016.gada 2.februārī, Bauskā

Bauskas rajona tiesa
tiesnese I.Tikuma, izskatījusi rakstveida procesā Bauskā civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

2015.gada 21.oktobrī tiesā saņemta /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) maza apmēra prasība pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu /datums/dzimušās meitas /pers. C/ uzturam. Prasītāja norāda, ka meitas aprūpi un uzraudzību veic viena pati. Atbildētājs meitu finansiāli atbalstījis līdz 2015.gada maijam.

Lūdz piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā bērna uzturam līdz bērna pilngadībai. Prasītāja nelūdz uzklausīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.*

Atbildētājam par lietas ierosināšanu paziņots uz deklarētās dzīves vietas adresi, izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus (lietas 11.lapa). Atbildētājs nav iesniedzis rakstveida paskaidrojumu par prasību, nav lūdzis uzklausīšanu tiesas sēdē. Sūtījums saņemts atpakaļ kā neizsniegts (lietas 15.-18.lapa).

CPL 56.^{1}panta otrā daļa nosaka, ka *tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.*

Atbilstoši CPL 250.^{25}pantam lieta tiek skatīta rakstveida procesā un par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots. Atbildētājam paziņojums nosūtīts uz deklarētās dzīves vietas adresi, kur viņam ir pienākums būt sasniedzamam (lietas 14.lapa). Tiesa atzīst, ka par procesu ir paziņots. Tiesai nav zināmi nekādi objektīvi apstākļi, kas neatkarīgi no Atbildētāja gribas būtu bijuši šķērslis Atbildētājam saņemt dokumentus deklarētajā dzīves vietā. Citu adresi saziņai ar tiesu Atbildētājs nav ziņojis. Tiesai ir pamats atzīt, ka Atbildētājs nevēlas izmantot savas tiesības. Ievērojot minēto un apstākli, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis lietas izskatīšanai, tiesa atzīst, ka lietu iespējams izskatīt rakstveida procesā noteiktajā datumā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma.

Lietā pierādīts, ka Prasītāja un Atbildētājs ir vecāki nepilngadīgam bērnam /pers. C/, dzimusi /datums/(lietas 8.-9.lapa).

Civillikuma (turpmāk – CL) 177.pants paredz, ka līdz pilngadības sasniegšanai [219.p.] bērns ir vecāku aizgādībā.

CL 178.pants paredz, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.*

Lietā nav strīda, ka Prasītāja īsteno bērna aprūpi un uzraudzību.

CL 179.panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.* Panta piektā daļa paredz, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kuri izdoti saskaņā ar CL 179.panta piekto daļu, nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.734 "Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665" minimālā mēneša darba alga no 2015.gada 1.janvāra valstī bija noteikta 360 *euro.*

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656, minimālā mēneša darba alga no 2016.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 370 *euro*.

Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas 2015.gadā jānodrošina katram no vecākiem bērnam no 7 gadu vecuma līdz pilngadības sasniegšanai ir 108 *euro* mēnesī, savukārt no 2016.gada 1.janvāra tie ir 111 *euro* mēnesī.

Prasītāja norādījusi, ka piedzenamā uzturlīdzekļu summa mēnesī atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālajam apmēram.

Bērna uzturēšanas pienākums ir noteikts ar tiesību normām un vecāki nevar tikt no šī pienākuma atbrīvoti nekādos apstākļos. Ņemot vērā, ka Atbildētāja kā nepilngadīga bērna tēva pienākums, atbilstoši CL 179.pantam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa vai jebkādiem citiem apstākļiem ir nodrošināt sava bērna uzturēšanai uzturlīdzekļus vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā, uzturlīdzekļi no Atbildētāja piedzenami tādā apmērā, kāds noteikts ar Ministru kabineta noteikumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kā lūdz Prasītāja.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, jo ar prasības celšanas dienu Prasītāja uzsāk īstenot savu aizskarto

interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērna interesēm un judikatūrā nostiprinātām atziņām (sk.Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 27.janvāra spriedums lietā Nr.SKC- 254). Tiesā nav sniegti pierādījumi par maksājumu veikšanu pēc prasības celšanas. Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērna pilngadībai, t.i., kamēr bērns ir vecāku aizgādībā, kā to lūgusi Prasītāja.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.*

Saskaņā ar CPL 35.panta pirmās daļas 3.punktu *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu*.

Maksājumu kopsumma par vienu gadu ir 1325 *euro* (par periodu no 2015.gada 21.oktobra līdz 31.decembrim- 108 *euro* par 2 pilniem mēnešiem ir 216 *euro* un par 10 dienām no 108 *euro* ir 36 *euro,* par periodu no 2016.gada 1.janvāra 111 *euro* par 9 pilniem mēnešiem ir 999 *euro* un par 20 dienām no 111 *euro* ir 74 *euro*).

Valsts nodeva ir 198,75 *euro* (CPL 34.panta pirmās daļas pirmā punkta „a" apakšpunkts- 15% no 1325 *euro*).

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu Prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu. CPL 42.panta pirmā daļa paredz, ka *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos*.

Tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva par prasību par uzturlīdzekļu piedziņu 198,75 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un paziņojumu nosūtīšanu pusēm 5,21 *euro.*

Pamatojoties uz CPL 34., 35., 42., 56., 56.[1], 74., 93., 189., 193., 199., 204.[1], 250.[25]pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus sākot no 2015.gada 21.oktobra meitas /pers. C/, dzimusi /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam periodā līdz 2015.gada 31.decembrim **108** *euro* (viens simts astoņi eiro) mēnesī, bet sākot no 2016.gada 1.janvāra **111** *euro* (viens simts vienpadsmit eiro) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus- valsts nodevu 198,75 *euro* (viens simts deviņdesmit astoņi eiro 75 centi), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,21 *euro* (pieci eiro 21 cents). Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva iemaksājama: saņēmējs: Valsts kase; Nr.90000050138; Konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods TRELLV22; Valsts nodeva, norādot maksājuma mērķī ziņas lietas identificēšanai, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, maksājuma mērķis- 21499, norādot ziņas lietas identificēšanai. Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Bauskas rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma- 2016.gada 2.februāra, apelācijas sūdzību iesniedzot Bauskas rajona tiesā.

Tiesnese I.Tikuma